

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
Johan Lindqvist
103 33 Stockholm

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Er ref: Fi 2018/00390/S2
Vår ref: 17/2018

2018-02-22

Remiss av Kommissionsförslag om momsskattesatser

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna förslag. Svenskt Näringsliv ansluter sig till vad Näringslivets Skattedelegation anfört i bifogat yttrande.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Anna Sandberg Nilsson

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för moms och punktskatt
Johan Lindqvist
103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2018/00390/S2

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm, 2018-02-09

Remissyttrande

Remiss av Kommissionsförslag om momsskattesatser

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på remitterade förslag.

Sammanfattning

- NSD vill påtala problemet med den korta remisstiden.
- NSD har ingenting att invända mot den föreslagna utformningen av artikel 98 punkterna 1-2 avseende möjligheten att använda reducerad moms eller en nollskattesats.
- NSD ifrågasätter utformningen av artikel 98 punkten 3 som anger att reducerad moms *bara ska gynna slutkonsumenten*. NSD anser att ordet "bara" stryks i föreslagen direktivtext.
- NSD efterfrågar en enkel, klar och programmerbar EU-regel för bedömning kring huvudsaklighets- och delningsprincipen.
- NSD anser att finansiella tjänster, försäkringstjänster, spel och vadslagning bör tas bort ur listan. För att överhuvudtaget möjliggöra en momsbeskattning av dessa transaktioner kan en nollskattesats vara nödvändig för vissa delar där problem finns att fastställa ett beskattningsunderlag.
- NSD anser att en översyn måste ske även av det som idag är undantaget från moms i direktivet.
- NSD anser att ikraftträdandet inte ska göras beroende av att samtliga delar i den föreslagna momsreformen är överenskomna och beslutade.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

Bakgrund

EU-kommissionen anger att mervärdesskatten (moms) är Europas äldsta konsumtionsskatt och anger vidare att dagens utformning av skattesatserna gjorts i en tid när utgångspunkten varit en beskattning enligt ursprungsprincipen. Under 2012 övergavs målet med ett ursprungsbaserat slutgiltigt momssystem till förmån för ett system som grundas på destinationsprincipen. En beskattning i destinationslandet gör det möjligt att ge medlemsstaterna ökad flexibilitet vad gäller att fastställa momsskattesatser.

EU-kommissionens förslag innebär ändringar i mervärdesskattedirektivet 2006/112/EG.

Artikel 98

Medlemsstaterna får tillämpa högst två reducerade skattesatser på minst 5 %. Vidare får de också tillämpa en reducerad skattesats som understiger 5 % samt en nollskattesats (0 %) som innebär ett undantag från moms men som, till skillnad från andra undantag, berättigar till avdragsrätt för ingående moms på kostnader.

Reducerade skattesatser och nollskattesatsen får inte tillämpas på de varor eller tjänster som anges i bilaga III a. Vidare ska reducerad moms bara vara till fördel för slutkonsumenten och vara i det allmännas intresse.

Artikel 99a

Medlemsstaterna ska vid fastställandet av sina skattesatser tillämpa en vägd genomsnittlig moms som överstiger 12 %. Den vägda genomsnittliga skattesatsen är tänkt att fungera som ett intäktsskydd.

Artikel 100

EU-kommissionen åläggs att vart femte år överlämna en rapport till rådet om en översyn av tillämpningsområdet för den negativa förteckningen över varor och tjänster på vilken normalskattesatsen måste tillämpas.

Bilaga III a

I nuvarande direktiv finns en lista med de transaktioner som tillåts ha reducerad moms. I förslaget finns istället en ny bilaga III a som innehåller en negativ lista över varor och tjänster som inte får ha en reducerad moms eller nollskattesats. Exempelvis återfinns i denna lista vinstmarginalbeskattade varor och tjänster, smycken, alkohol, tobak, transportmedel, eldningsolja, vapen, datorer, elektronik, möbler, musikinstrument, konstverk, finansiella tjänster, försäkringstjänster, hasard och vadslagning. Av konsekvensanalysen¹ framgår att listan ska utgöra ett huvudskydd mot momsdrivna snedvridningar. Vidare anges i konsekvensanalysen försök till beskrivning varför olika varor och tjänster har satts upp listan.

Förslaget innehåller även en rad andra förändringar som inte redogörs eller kommenteras närmare i NSD:s remissvar.

Förändringarna av direktivet föreslås sammanfalla med ikraftträdandet av det slutgiltiga momssystemet. Detta för att hindra medlemsstaterna från att behålla de idag cirka 250 befintliga varor och tjänster på vilka det tillämpas en reducerad moms eller en nollskattesats.

¹ Impact Assessment sid. 36-37

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/18012018_impactassessment_proposal_vat_rates_en.pdf

Synpunkter på förslaget

NSD vill inledningsvis påtala problem med den korta remisstiden. Av Regeringskansliets propositionshandbok (Ds 1997:1) framgår att som huvudregel gäller att en remisstid inte bör sättas kortare än tre månader. Svarstiden i detta fall är allt för kort bara fem veckor. NSD vill påtala att vi inte fullt ut har kunnat analysera detta förslag tillsammans med våra medlemmar på denna korta tid.

Artikel 98

NSD har ingenting att invända mot den föreslagna utformningen av artikel 98 punkterna 1-2 som anger medlemsstaternas möjligheter att använda reducerad moms eller en nollskattesats.

NSD ifrågasätter dock utformningen av artikel 98 punkten 3 som anger att reducerad moms *"ska bara gynna slutkonsumenten och ska tillämpas för att på ett konsekvent sätt fullfölja ett mål av allmänt intresse"*.

I konsekvensanalysen² anges att en sådan bestämmelse redan finns men endast avseende en del av undantagen från standardskattesatsen. Vidare anges att regeln återspeglar en grundläggande princip att moms är en konsumtionsskatt avsedd att endast bäras av slutkonsumenten och att denna princip redan har tolkats av EU-domstolen i C-108/11. EU-kommissionen anger att detta förslag ska ses som en grundläggande princip för att hindra medlemsstaterna från att införa reducerade moms som är till förmån för undantagna företag (t.ex. finansiella institut) eller till förmån för offentliga organ som kan tillhandahålla slutliga konsumenttjänster utan moms. Det viktigaste skälet anges vara att en sådan regel kommer att hindra medlemsstaterna från att införa reducerade moms på varor och tjänster som endast kan levereras till företag (B2B).

NSD är oroad över hur en regel där reducerad moms *"bara gynnar slutkonsumenten"* ska tolkas. NSD anser att risken är att regeln i praktiken blir en administrativ mardröm för företag och andra skattskyldiga som agerar som oavlönade uppbördsmän. NSD utgår ifrån att regeln inte ska införas på så sätt att säljaren tvingas pröva, i varje enskilt fall, om inköpet görs av en beskattningsbar person och om inköpet görs i denna egenskap och för sin momspliktiga verksamhet eller om inköpet görs för privat konsumtion. NSD anser att en sådan regel bara kan användas som en vägledning för medlemsstaterna vid prövning om reducerad moms *överhuvudtaget* ska införas på viss vara eller tjänst. Om landet gjort en sådan prövning ska sedan varan eller tjänsten kunna säljas med reducerad moms till såväl privatpersoner som till företag.

Vidare anges, i allmänmotiveringen³ till förslaget, följande avseende *insatsförbrukning*.

"För att undvika onödig komplexitet och höjda affärskostnader, särskilt vid gemenskapsintern handel, bör varor och tjänster som bara kan användas som insatsförbrukning vid en ekonomisk verksamhet inte vara berättigade till reducerade skattesatser i ett slutgiltigt mervärdesskattesystem.

² Impact Assessment sid. 39

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/18012018_impactassessment_proposal_vat_rates_en.pdf

³ COM(2018) 20 final punkt 6 sid. 10 http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:6ba9e0ba-fc39-11e7-b8f5-01aa75ed71a1.0018.02/DOC_1&format=PDF

NSD

N Ä R I N G S L I V E T S

S K A T T E -

D E L E G A T I O N

Dessa skattesatser bör bara tillämpas till förmån för slutkonsumenter och fastställandet av dessa skattesatser bör säkerställa likabehandling av liknande varor eller tjänster som levereras eller tillhandahålls av olika beskattningsbara personer. De bör därför tillämpas för att på ett konsekvent sätt fullfölja ett mål av allmänt intresse.”

NSD menar att det sannolikt är få varor och tjänster som *bara* kan användas som insatsförbrukning vid en ekonomisk verksamhet och anser därför att en sådan lagstiftning kanske blir korrekt i teorin men knappast får någon effekt i praktiken. Det är vanligt att företag, små som stora, säljer samma typ av varor eller tjänster såväl till konsumenter som till företag. Användandet av den inköpta varan eller tjänsten kan konsumeras av en konsument eller ingå som en del i ett mer komplexa tillhandahållande som sedan faktureras vidare till enskilda företag eller till olika former av företagsgrupperingar, koncerner och nätverk. Av allmänmotiveringen anges att förslagets grundtanke bl.a. är att bevara en fungerande inre marknad, att undvika onödig komplexitet och därmed höjda affärskostnader. Denna del i förslaget kommer snarare öka den administrativa bördan och kostnaderna avsevärt och medföra svåra avgränsningar som hindrar EU-handel.

Exempel.

Ett företag säljer en vara eller tjänst med reducerad moms exempelvis hotellrum, livsmedel, restaurangtjänst, personbefordran, upphovsrätt eller böcker. Säljaren kan inte åläggas att reda ut i vilken egenskap köparen kommer att använda inköpet. Kommer inköpet att nyttjas privat eller i den momspliktiga verksamheten eller kommer inköpet att vara en del i ett annat tillhandahållande (insatsförbrukning) som ska säljas i Sverige, inom EU eller till tredje land på export. Vidare är det inte ovanligt att det vid tidpunkten för inköpet inte är bestämt hur detta ska användas.

NSD anser att det ska åligga medlemslandet att bedöma om en viss typ av transaktioner utifrån ett allmänt perspektiv kommer att gynna slutkonsumenter. NSD anser att en sådan regel bara kan användas som en vägledning för medlemsstaterna vid prövning om reducerad moms *överhuvudtaget* ska införas på viss vara eller tjänst. Om landet väl gjort en sådan prövning ska sedan varan eller tjänsten kunna säljas med reducerad moms till såväl privatpersoner som till företag.

NSD anser att den föreslagna direktivtexten i artikel 98 punkt 3 ändras till följande.

3. Reducerade skattesatser och undantag som tillämpats enligt punkterna 1 och 2 ska **bara** gynna slutkonsumenten och ska tillämpas för att på ett konsekvent sätt fullfölja ett mål av allmänt intresse.

EU-regel för bedömning kring huvudsaklighets- och delningsprincipen

I detta sammanhang vill NSD återigen lyfta behovet av en enkel, klar och programmerbar EU-regel för bedömning kring huvudsaklighets- och delningsprincipen, en fråga som är ett generellt och stort problem som uppkommer i samband med fakturering. En sådan bedömning påverkar frågan om ett tillhandahållande ska beskattas som en vara, en tjänst, om tillhandahållandet utgör en enda sammansatt transaktion eller om den ska delas upp och beskattas i olika separata delar. Frågan om huvudsaklighets- och delningsprincipen påverkar vilken skattesats som blir tillämplig, beskattningsunderlaget, fakturans utformning och inte minst vilket land som är rätt beskattningsland. Medlemsländerna har här olika nationella hjälpregler, bedömningar och tester för att avgöra frågan, vilket medför att tvister och dubbelbeskattning kan uppkomma.

Bilaga III a

I den förslagna listan över varor och tjänster som inte får ha en reducerad moms eller nollskattesats återfinns bl.a. finansiella tjänster, försäkringstjänster, hasard och vadslagning. I konsekvensanalysen⁴ anges att listan ska utgöra ett huvudskydd mot momsdrivna snedvridningar, vidare anges följande.

“Characteristics and functioning of the new ‘negative list’

The negative list would constitute the main safeguard against rate-driven distortions. It addresses the findings of the 2017 VAT rates study which highlighted that, while in the vast majority of cases risks of distortion from cross-border shopping are limited, in specific cases some impact cannot be excluded. Thus, in line with the results of the study, the negative list would comprise **goods subject to excise duties** (alcohol, tobacco and car fuel), **products subject to particular place-of-supply rules** (supply and hire of vehicles), **items subject to the special origin-based schemes** (flat-rate farmers, travel agents and taxable dealers), **high value items that are easily transportable** (jewellery, weapons and ammunition, telecommunication equipment, works of art), **and exempted services for which Member States have an option to tax** (financial services, gambling and betting services). “

Såvitt avser undantagna tjänster för vilka en rätt att momsbeskatta föreligger enligt direktivet (finansiella tjänster, spel och vadslagning) anser EU-kommissionen att det inte ska vara möjligt att tillämpa en reducerad skattesats. Inom EU tillämpar idag sex länder⁵ frivillig skattskyldighet avseende finansiella tjänster och fler länder kan komma att införa sådana regler. Belgien införde momsbeskattning av vissa spel och vadslagningstjänster under 2016 och även på detta område har problem uppkommit med beskattningsunderlaget. NSD anser därför att transaktionerna på listan måste prövas mot en sådan bedömning så att man inte omöjliggör för medlemsstaterna att införa en momsbeskattning på vissa transaktioner. Av detta skäl bör finansiella tjänster, försäkringstjänster, hasard och vadslagning tas bort ur listan. Om det finns ett önskemål att utnyttja rätten att beskatta finansiella tjänster eller hasard och vadslagningstjänster bör det enligt NSD finnas en möjlighet att tillämpa en nollskattesats om det exempelvis uppkommer problem med att fastställa beskattningsunderlaget för vissa av delar på dessa områden. För att möjliggöra en momsbeskattning har exempelvis Nya Zeeland använt en nollskattesats för vissa finansiella tjänster som innehåller räntemoment.

Översyn av undantagen

NSD anser att en översyn måste ske även av det som idag är undantaget från moms i direktivet. Undantagen är utformade i en tid som saknade dagens digitala och globala utmaningar. Med motsvarande argument som anges kring skattesatserna borde en destinationslandsprincip öppna för ökad flexibilitet även på detta område.

⁴ Impact Assessment sid. 36-37

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/18012018_impactassessment_proposal_vat_rates_en.pdf

⁵ Belgien, Frankrike, Tyskland, Österrike, Estland och Litauen se vidare sid. 36-37 i Svenskt Näringsliv rapport

Momsens skattebas och skattesatser – Ett inspel till EU:s handlingsplan för moms

https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/konkurrenskraftiga-skatter/momsen-handlar-bade-om-skattebas-och-om-skattesatser_666563.html

NSD

NÄRINGSLIVETS SKATTE- DELEGATION

Ikraftträdandet

Förändringarna av direktivet avseende momsskattesatser föreslås sammanfalla med ikraftträdandet av det slutgiltiga momssystemet. NSD anser att förändringarna avseende momsskattesatserna ska prioriteras och att krav inte ska ställas på att samtliga delar i den föreslagna momsreformen är överenskomna och beslutade.

NSD har i remissvar om det slutliga momssystemet meddelat att NSD stödjer den föreslagna destinationsprincipen.⁶ Däremot avstyrkte NSD den föreslagna modellen att säljaren ska debitera köparlandets moms avseende gränsöverskridande transaktioner mellan företag (B2B) inom EU. Den senare frågan kommer att bli avgörande i EU:s momsreform och det är orimligt att förenklingar och förbättringar av momssystemet som är omedelbart nödvändiga och som medlemsländerna kan komma överens om, inte blir av på grund av oenighet kring uppbördsformen vid gränsöverskridande B2B-handel avseende en konsumtionsskatt som slutligen ska uppkomma vid B2C-handel. NSD anser därför att ikraftträdandet inte ska göras beroende av att samtliga delar i den föreslagna momsreformen är överenskomna och beslutade.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Anna Sandberg Nilsson

⁶Remissvar 171110 (dnr: Fi 2017/03875, resp. SN 187/2017)
https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/remissvar-187-2017pdf_689151.html/BINARY/Remissvar%20187-2017.pdf